

Siviilipalveluslain muutostarpeita selvittävä työryhmä

ASETTAMISPÄÄTÖS

Asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on tänään asettanut työryhmän selvittämään siviilipalveluslain (1144/2007) muutostarpeita.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 13.11.2017 - 31.5.2018.

Tausta

Puolustusministeriö on tehnyt 27.3.2017 työ- ja elinkeinoministeriölle siviilipalveluksen kehittämistä koskevan aloitteen. Aloite sisältää seuraavat kehittämis ehdotukset:

- pidennetään täydennyspalvelusaikaa nykyisestä viidestä päivästä esimerkiksi kymmeneen päivään;
- mahdollistetaan paluu reserviin vielä täydennyspalveluskoulutuksen aloittamisen jälkeen, esimerkiksi kahden vuorokauden kuluessa koulutuksen alkamisesta;
- samantyyppisesti mahdollistetaan asevelvollisen paluu suoritamaan varusmiespalvelusta jo alkaneenkin siviilipalveluksen puolelta;
- mahdollistetaan paluu reserviin myös yli 28-vuotiaille;
- muutetaan siviilipalveluslain 8 §:ää siten, että siviilipalveluspaikkana voi toimia kokonaisturvallisuuden kannalta hyödyllinen valtion viranomaisen tai liikelaitos.

Siviilipalveluksesta

Perustuslain 127 §:n 2 momentin mukaan oikeudesta saada vakaumuksen perusteella vapautus osallistumisesta sotilaalliseen maanpuolustuk-

seen säädetään lailla. Siviilipalveluslain 1 §:n 2 momentin mukaan asevelvollinen, jonka vakaumukseen perustuvat syyt estävät häntä suorittamasta asevelvollisuuslaissa (1438/2007) säädettyä palvelusta, vapautetaan sen suorittamisesta ja määrätään suorittamaan siviilipalvelusta. Siviilipalveluksen suorittaa vuosittain 1400 - 1600 miestä.

Siviilipalvelukseen kuuluu normaalioloissa siviilipalveluskeskuksessa suoritettava 4 viikon peruskoulutusjakso, yhteiskunnalle hyödyllinen siviililuonteinen työpalvelu ja, hakeuduttaessa puolustusvoimien reservistä siviilipalvelukseen, täydennyspalvelus. Työpalvelu suoritetaan siviilipalveluskeskuksen hyväksymissä palvelupaikoissa, joita siviilipalveluslain 8 §:n mukaan voivat siviilipalveluskeskuksen lisäksi olla:

- 1) valtion viranomainen tai liikelaitos, valtion itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai julkisoikeudellinen yhdistys;
- 2) kunnan viranomainen;
- 3) uskonnonvapauslain (453/2003) 2 §:ssä tarkoitettu uskonnollinen yhdyskunta tai sen seurakunta;
- 4) yleishyödyllistä toimintaa harjoittava yksityisoikeudellinen yhteisö, yhdistys tai säätiö.

Varusmiespalveluksen suorittanut voi siirtyä puolustusvoimien reservistä siviilipalvelusvelvolliseksi hakemalla täydennyspalvelukseen. Siviilipalveluslain 58 §:n 3 momentin mukaan täydennyspalvelusaika on enintään neljäkymmentä päivää. Täydennyspalveluksen vähimmäiskesto, sisältöä tai toteutustapaa ei ole laissa säädetty tarkemmin, vaan siviilipalveluskeskuksella on harkintavalta palveluksen käytännön järjestelyjen suhteen. Vuosina 2015 ja 2016 täydennyspalvelukseen on hakenut noin 700 - 1000 asevelvollista. Täydennyspalvelus suoritetaan pääsääntöisesti siviilipalveluskeskuksessa annettavana viiden päivän koulutuksena.

Siviilipalveluslain 100 §:ssä säädetään hakeutumisesta siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen. Pykälän 1 momentin mukaan siviilipalvelusvelvollisen, joka haluaa siirtyä suorittamaan asevelvollisuuslain mukaista palvelusta, on haettava tätä kirjallisesti siviilipalveluskeskukselta. Hakemus on viipymättä hyväksyttävä, jos siinä ilmoitetaan, ettei siviilipalveluslain 1 §:ssä tarkoitettu vakaumus enää estä asevelvollisuuslain mukaisen palveluksen suorittamista ja jos siviilipalvelusvelvollista ei ole aikaisemmin vastaavan hakemuksen perusteella hyväksytty siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen. Hakemusta ei saa tehdä enää siviilipalveluksen aloittamisen jälkeen eikä sen vuoden päätyttyä, jona siviilipalvelusvelvollinen on täyttänyt 28 vuotta.

Toimeksianto

Työryhmän tehtävänä on

- selvittää, mitä vaikutuksia edellä mainittujen puolustusministeriön kehittämis ehdotusten toteuttamisella olisi siviilipalvelusjärjestelmälle;
- arvioida kehittämis ehdotuksia perustuslain 127 §:n 2 momenttiin perustuvan siviilipalvelukseen hakeutumisen edellytyksenä olevan vakaumuksen näkökulmasta;
- arvioida kehittämis ehdotusten vaikutuksia ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulupolitiikan näkökulmasta, huomioiden erityisesti tavoitteet nopeuttaa siirtymistä työelämään;

- arvioida kehittämissuunnitelmia siviilipalvelusjärjestelmän tarkoituksenmukaisen kehittämisen ja siviilipalvelus- ja täydennyspalvelusvelvollisille annettavan koulutuksen näkökulmasta;
- arvioida täydennyspalveluskoulutuksen tavoitteita ja sisältöä, erityisesti kokonaisturvallisuuden näkökulmat huomioiden;
- arvioida siviilipalvelusvelvollisten työpalvelun suorittamismahdollisuudet kokonais- ja sisäistä turvallisuutta hyödyttävissä tehtävissä;
- arvioida ehdotusten toteuttamisen kustannusvaikutukset siviilipalveluksen toimenpanoon ja siviilipalveluskeskuksen toimintamenoihin sekä muut vaikutukset viranomaistoimintaan.

Työryhmän tehtävänä on valmistella puolustusministeriön ehdotuksen johdosta tarpeelliseksi katsomansa muutosehdotukset siviilipalveluslakiin.

Työryhmä voi työssään ottaa huomioon myös muut havaitsemansa siviilipalveluslainsäädännön kehittämistarpeet ja, katsoessaan muutokset tarpeelliseksi, valmistella näitä koskevat säädösehdotukset.

Työryhmä voi työnsä aikana kuulla työryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Jan Hjelt, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet:

Sami Teräväinen, hallitussihteeri, työ- ja elinkeinoministeriö

Elli Nieminen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Janne Torvinen, ylitarkastaja, puolustusministeriö

Varajäsen *Jenni Herrala*, vanhempi hallitussihteeri, puolustusministeriö

Leena Seitovirta, ylitarkastaja, sisäministeriö

Varajäsen *Ari Evwaraye*, strategiapäällikkö, sisäministeriö

Raija Meriläinen, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö

Varajäsen *Tomi Halonen* opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö

Mikko Reijonen, siviilipalvelusjohtaja, siviilipalveluskeskus

Varajäsen *Sari Eskola*, johtava siviilipalvelusasiantuntija, siviilipalveluskeskus

Vesa Tohkanen, everstiluutnantti, pääesikunta

Varajäsen *Christel Häggglund*, apulaisosastopäällikkö, pääesikunta

Juuso Kurttila, puheenjohtaja, Varusmiesliitto ry

Varajäsen *Wiking Vuori*, hallituksen edustaja, Varusmiesliitto ry

Tuuli Vuori, Aseistakieltäytyjäliitto ry

Varajäsen *Esa Noresvuo*, Aseistakieltäytyjäliitto ry

Kustannukset

Työryhmän tulee työskennellä virka-aikana ilman korvausta.

Työryhmän ulkopuolisten asiantuntijoiden palkkiot, matkakulut ja päivärahat maksetaan työ- ja elinkeinoministeriön työelämä- ja markkinaosaston toimintamenoista.

Lisätiedot

Sami Teräväinen, sami.teravainen@tem.fi, p. 029 50 60088 ja
Elli Nieminen, elli.nieminen@tem.fi, p. 029 50 48247.

Jari Lindström
työministeri

Tarja Kröger
hallitusneuvos

LIITTEET

Puolustusministeriön ehdotus siviilipalveluksen kehittämiseksi

JAKELU

Asettamispäätöksessä mainitut henkilöt
TEM / kirjaamo
OKM
PLM
SM
Pääesikunta
Siviilipalveluskeskus
Aseistakieltäytyjäliitto
Varusmiesliitto

TIEDOKSI

Tuula Majuri / OM
Juha Halttunen / TEM